

Leeto la rona la ho etsa diphetoho

Phetoho e kopane ka tsela e rarahaneng le ditaba tsa tlwaelo, boiketlo ba setjhaba le boitshwaro bo bontshang ho hlokomela ba bang, hammoho le ho ipabola dinthong tsohle.

Ho utlwisisa phetoho ka tsela ena ho supa hore dipalo tse bontshang katleho tse tsepamisitseng kelello feela ho semelo sa batho di ke ke tsa akarelletsa boholo ba phetoho ya motheo e hlokalang ho etsa hore NWU e be institjuthi e seabakeng se le seng e ipabolang ka ho fetisisa dithutong, e bileng e ikemiseditse ho phethahatsa toka setjhabeng.

Re hlwaile dipilara tse ka sehloohong tsa phetoho tse 10 tseo re dumelang hore ke tsa bohlokwa katlehong ya ho finyella sepheo sa rona. Tsona ke Ho se Tshwane, Phumantso, Ho Ikamahanya le Boemo, Tokiso, Tekatekano, Kabo ya Mehlo, Momahano e Eketsehileng, Boiphihlelo ba Moithuti, Katleho le Boleng.

Dipilara tsena di hlalositse ho Moralo wa Tshebetso ya Selema le Selema (Annual Performance Plan [APP]) le meralong ya tshebetso ka nngwe ya makala le mafapha.

Ho nka leeto le Covid-19

Sewa sa Covid-19 se pepesitse ho se lekane ho teng setjhabeng hara baithuti ba rona, haholoholo tabeng ya phihlelo ya baithuti ho tsa theknoloji le ditsebo tsa ho e sebedisa. Sena se ile sa re tlama hore re **hlahlabe** ditsela tse ntjha, re **atolose** tjehebelopele ya rona le ho **fetoha** e le hore re amohela phetoho ka boikemisetso ho feta pele. Ka lebaka leo, le tumellong le sepheo sa rona sa ho etsa phetoho, ka potlako re ile ra fetola dipolatelyo tsa rona tsa ka hare bakeng sa ho ruta, ho ithuta le ho etsa dipatlisiso e le ho eketsa phihlelo ya baithuti inthaneteng.

Ntle le ho hlalisa dipolatelyo tsa inthanete tseo ho sa hlokalang hore baithuti ba lefe hore ba di fihlele, re ile ra nahanela baithuti ba se nang infrastraktjha ya ho sebedisa theknoloji moo ba dulang ka ho fana ka matheriale ya ho ithuta le ya tekolo.

Re ile ra boela ra fana ka data le disebediswa ho baithuti ba neng ba ka qetela lenaneo la dithuto inthaneteng mme ba se sekolong. Re dumela hore sena se tlatseditse sepheong sa rona sa ho tliša phetoho ka ho etsa bonnete ba hore baithuti bohle ba rona ba be le monyetla wa ho nka karolo ka katleho bophelong ba yunivesithi.

Ho beha phetoho leihlo

Re hahla hodima mosebetsi o entsweng ka 2019 wa ho hlalisa lepatlelo la phetoho e le thulusi ya ho beha leihlo le ho tlaheha e loketseng bakeng sa morero wa yunivesithi ya rona. Thulusi ena e akarelletsa dintho tse kang tlwaelo, tekatekano le tokiso, dipatlisiso le sekolashipi, ho ruta le ho ithuta le dipuisano le setjhaba.

Ka 2020, tumellanong le tataiso e tswang ho Lekgotla, re ile ra kenyeletsa phetoho ya phumantsho ya thepa le ditshebeletso e le karolo ya lepatlelo la phetoho. Sena se ile sa hlalisa leano le ratehang la phumantsho ya thepa le ditshebeletso le amang di-SMME, e leng la pele diyunivesithing tsa Afrika Borwa. Hona jwale ho tlaheha ka phetoho ho keneletse haholwanyane ho bile ho a utlwalala, ho latela sepheo le ditabatabelo tse pharaletseng tsa institjuthi.

Ho lekola phetoho

Phetoho ke boikarabelo ba setho se seng le se seng sa setjhaba sa NWU. Ho phaella moo, ditheo tse mmalwa tsa lekgotla di phetha karolo ya bohlokwa ya boleko di ho etsa bonnete ba hore yunivesithi e dula e le motjheng tabeng ya dintho tseo e batlang ho di finyella le sepheo sa yona mabapi le phetoho.

Tsona di akarelletsa Komiti ya Boleko di ba Phetoho, Komiti ya Batho le Tlwaelo le Tekatekano ya Kgoro hammoho le Komiti ya Boleko di ba Baithuti.

Dikomiti tse tlasana di na le boemedi bo sa tshwaneng mme di etsa bonnete ba hore yunivesithi e iphaphatha le sepheo sa naha sa ho tliša diphetoho. Foramo ya Institjuthi ke komiti ya semolao e phethang karolo ya bohlokwa ya ho fana ka boeletsi ditabeng tse amanang le phetoho.

Ho phaella ditheong tsena tsa tsamaiso, ho rutwa basebetsi le baithuti hore phetoho ke sona sepheo se ka sehloohong bakeng sa bona, haholoholo ho hatiswa bohlokwa ba ho etsa hore ho be le baithuti ba fapafapaneng le sehlopha sa boetapele ba baithuti. Ho a kgothatsa ho bona basebetsi hammoho le baithuti ba amohela leeto lena la phetoho le ho batla mekgwa e metjha e le sebetsang ho netefatsa hore le a atleha.

Ho tlatsetsa ho boleng

Ka ho fetola le ho tsitsisa NWU jwalo ka institjuthi e seabakeng se le seng ya boemo bo ipabolang ka ho fetisisa dithutong, ka boitlamo ba ho tliša toka setjhabeng, re ile ra fihlella dihlololo tse itseng tsa bohlokwa ka 2020 ho sa tsotellehe diphephetso tse bakilweng ke sewa sa Covid-19.

Mohlala ke kgatelopele e entsweng ka Porojeke ya Phetoho ya Tlwaelo NWU. E le boiteko ba ho hahla tshepo le kgodiseho hara sewa sena, re ile ra etsa hore leano la Porojeke ya Phetoho ya Tlwaelo le tlatsetse ka Porojeke ya Boitshwaro ba Basebetsi bo Ruisang Mokgatlo Molemo (Organisational Citizenship Behaviour Project [OCBP]). OCBP e ile ya etswa polatelyo eo ho yona NWU e fanang ka kgothatso, e bontshang hore e ya tsotella le ho rarolla dingongoreho tsa batho.

Ho se ho ntse ho hlophiswa mehato ya ho etsa hore thuso le monyetla e fumanwang ke baithuti ba phelang le boqhwala e be ntho ya kamehla. Hara tse ding, sena se akarelletsa ho ntlafatsa mekgwa e sebediswang hona jwale ka ho arolelana mekgwa e metle ka ho fetisisa ya ho etsa dintho.

Ka 2020, basebetsi ba rona ba ile ba nka karolo mehatong e sa tshwaneng ya phetoho ya sekthara, ba etsa bonnete ba hore bookamedi bo maemong a hodimo ba NWU bo ikamahanya le mekgwa ya phetoho sekthareng yohle ya thuto e phahameng.

Sena se ile sa akarelletsa seboka se neng se tshwerwe ka marangrang sa Diyunivesithi tsa Afrika Borwa (Universities South Africa [USAf]) moo motsamaisi wa rona wa phethahatso bakeng sa bophelo ba moithuti le phetoho tshehetsong e abilweng, Dr Sibusiso Chalufu, e ileng ya ba modulasetulo karolong e neng e bua ka ho kgetheha ka ditlwaello tsa institjuthi.

Ho hahamalla tekatekano le ho etsa hore e kgonahale

Kwano NWU, phetoho ke di ya thoteng di bapile le toka, tlwaelo, dintho tse bontshang hore na ho sebeditswe hakae, boiketlo ba setjhaba, boipabolo le ho tshwaneleha.

Phetoho e boetse e mabapi le ho arabela diphetohong tsa tikoloho le tsa dipolotiki, le ho fana ka se hlokwang ke setjhaba seo re se sebeletsang.

Ka Lwetse 2020, Lekgotla le ile la tjhaela monwana Moralo wa Tekatekano ya Kgiro bakeng sa 2021-2023. Moralo ona o hlalosa Leano la Tekatekano ya Kgiro, le etsang bonnete ba hore yunivesithi e fana ka menyetla e lekanang bakeng sa bohle.

Sebokeng sa lona ka la 21 Phudungwane 2019, Lekgotla le ile la etsa qeto ya hore e le hore ho potlakiswe phetoho, dintho tse latelang tseo le batlang ho di finyella di kenyeletse Moralong wa Tekatekano ya Kgiro:

- Kgiro ya batho ba batshe 70%;
- Kgiro ya batho ba phelang le boqhwala: 2%; mme Maikemisetsa a kenyeleditswe Moralong wa Tshebetso ya Selema le Selema (APP) le ho kenngwa ditumellanong tsa tshebetso ya motho ka mong.

Ditumellano tsohle tsa tshebetso ya batho ka bomong bakeng sa baokamedi bao basebetsi ba ikarabellang ho bona ka ho toba di radiiwe botjha e le hore di kenyeletse KPA ya taolo ya batho bakeng sa ho tsamaisa tekatekano ya kgiro le ho se tshwane ha batho.

Phetoho dithutong

Sewa sa Covid-19 se tlisitse phetoho e esong ho ka e ba teng pele mokgweng wa ho nahana wa barutehi le basebetsi ba fanang ka tshehetso mabapi le ho ruta, ho ithuta, tekolo le ho tshehetsa baithuti. Tumellanong le taba e ka sehloohong tlaehong ena e kopantshweng, e leng **ho hlahloba, ho atolosa le ho fetoha**, re ile ra batla ho fumana ditharollo tsa diphephetso tse ntjha.

Jwalo ka ha ho se ho boletswe, mokgwa o ka sehloohong wa ho iteanya le rona o ile wa nolofatswa mme ha fanwa ka ditshebetso inthaneteng nakong ya dibeke tse seng kae, e leng katleho e bonahetseng sekgahlang sa ditshebetso ka 2020.

Re ile ra boela ra tshepahalla boitlamo ba Leano la Puo la NWU mme ka hohle ka moo ho kgonehang nakong ya tshitiso e bakilweng ke sewa, re ile ra tswela pele ho sebeletsa ho kenya tshehetsong meralo ya puo ya lekala. Ka ho kgetheha, re ile ra tswela pele ho hlalisa dithupelo tse kgutshwane tse ka rutwang ka dipuo tse sa tshwaneng le ho fana ka dithupelo tse kgutshwane tsa ho ithuta dipuo.

Re ile ra boela ra ba le beke e thabisang ya ho lemosa batho ka dipuo ho bile ho kopane batho ba bong bo fapaneng ka motjha wa inthanete ho tloha ka la 28 Lwetse ho ya ho la 2 Mphalane 2020, mme re ntse re tswela pele ka boiteko ba rona ba ho etsa hore lenaneothuto la rona le akaretse baithuti bohle le ho fetolwa hore le lokele baithuti.

Ho shebela pele

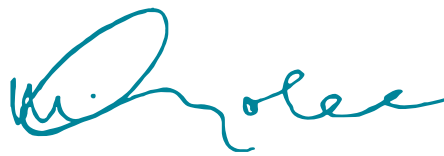
Le hoja re ntse re tswela pele ho etsa kgatelopele e bonahalang diphetohong tseo re di etsang, ho ntse ho na le ho hongata hoo re lokelang ho ho etsa.

Re dumela hore re ka kgona ho sebetšana le phephetso ena. Ntho e ka sehloohong e re susumetsang hore re tswela pele le ho potlakisa mehato ya ho etsa diphetoho ke hore ke ntho e loketseng eo re lokelang ho e etsa ebile e dumellana le mekgwa ya rona e metle.

Re dula re ikemiseditse ho hahla institjuthi ena ya rona e sebakeng se le seng ho ya pele, ho theha tlwaelo ya institjuthi le mokgwa wa bophelo wa NWU o ikgethang o tshehetsang leano la rona le o bontshang ho tsotella, ho lekalekana le ho tshwara bohle ka tsela e seng leeme. Ke lona lebaka le tla etsa hore phetoho e dule e le ka hodimodimo ajendeng ya rona nakong e tlang.

MOPROFESA DAN KGWADI
MOTLATSI WA MOTJHANSELARA

DR BISMARK TYOBEKA
MODULASETULO WA LEKGOTLA

POLELO MABAPI LE PHETOHO

“NWU e dumela hore ho etsa phetoho e tlatsetsang ho boleng e lokela ho kenngwa ka matla mesebetsing yohle ya rona, ho tloha ka phetoho lenaneothutong ho isa ho phetoho tlwaelong ya institjuthi. Ditho tsohle tsa rona di hlokwang hore di ntshetse pele sepheo sa yunivesithi sa ho tisa phetoho le ho ba bomampodi

ba ho nka bohato ba pele ba ho tisa phetoho. Re ikemiseditse ho etsa diphetoho tse thusang tse tla tswela basebetsi ba rona le baithuti ba rona molemo bophelong.”

Tumello ya polelo e fanwe ke Lekgotla la NWU ka la 17 Phuptjane 2021

